2021. szeptember 16., csütörtök

P9_TA(2021)0394

A libanoni helyzet

Az Európai Parlament 2021. szeptember 16-i állásfoglalása a libanoni helyzetről (2021/2878(RSP))

(2022/C 117/15)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Libanonról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a libanoni helyzetről szóló, 2008. május 22-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának korábbi határozataira, különösen az 1559 (2004), az 1701 (2006) és 2539 (2020), valamint a 2591 (2021) sz. határozatára,

— tekintettel az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Libanoni Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euro-mediterrán megállapodásra ([2]),

— tekintettel a Libanonnak nyújtandó közösségi makroszintű pénzügyi támogatásról szóló, 2007. december 10-i 2007/860/EK tanácsi határozatra ([3]),

— tekintettel a 2018-as libanoni választásokat ellenőrző uniós választási megfigyelő misszió végleges jelentésére,

— tekintettel az EU–Libanon partnerségi prioritások keretében 2016 novemberében, a CEDRE konferencián 2018. április 6-án, a libanoni reform-, helyreállítási és újjáépítési kereten (3RF) belül 2020 decemberében, valamint a Libanon támogatására létrejött nemzetközi csoport 2019. december 11-i, 2020. szeptember 23-i és 2021. május 19-i ülésén elfogadott kötelezettségvállalásokra,

— tekintettel Janez Lenarčič válságkezelési biztosnak a bejrúti robbanásról szóló 2020. augusztus 5-i nyilatkozatára,

— tekintettel a Bejrútnak és a libanoni népnek nyújtandó segítségről és támogatásról szóló 2020. augusztus 9-i nemzetközi konferenciára, valamint a Libanon lakosságának támogatásáról szóló, Franciaország és az ENSZ által szervezett, 2020. december 2-i konferenciára,

— tekintettel a Libanon támogatására létrejött nemzetközi csoport 2020. szeptember 23-i közös nyilatkozatára,

— tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az EU nevében tett 2020. szeptember 28-i, a libanoni kijelölt miniszterelnök lemondásáról szóló nyilatkozatára,

— tekintettel az EU, az ENSZ és a Világbank által 2020 decemberében elfogadott libanoni reform-, helyreállítási és újjáépítési keretről (3RF) szóló jelentésre,

— tekintettel a Libanonról szóló, 2020. december 7-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a Világbank „Libanoni Gazdasági Monitor” című, 2021. június 1-jei jelentésére, valamint a Világbank-csoportnak az Európai Unióval és az Egyesült Nemzetek Szervezetével együttműködésben készített „Bejrúti gyors kár- és igényfelmérés” című jelentésére,

— tekintettel Josep Borrellnek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) az országbeli látogatása során tett 2021. június 19-i nyilatkozataira és észrevételeire,

— tekintettel Borrell alelnöknek/főképviselőnek Szaád Haríri kijelölt miniszterelnök lemondásáról szóló, 2021. július 16-i nyilatkozatára,

([1]) HL C 279. E, 2009.11.19., 69. o.
([2]) HL L 143., 2006.5.30., 2. o.
([3]) HL L 337., 2007.12.21., 111. o.

2021. szeptember 16., csütörtök

— tekintettel a Külügyi Bizottság elnöke, David McAllister és a Mashreq-országokkal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség elnöke, Isabel Santos arra irányuló, 2021. július 16-i felhívására, hogy a libanoni politikai vezetés oldja meg a kijelölt miniszterelnök lemondását követően kialakult patthelyzetet,

— tekintettel a UNICEF „Libanon: Közvízrendszer az összeomlás szélén – figyelmeztet a UNICEF" című, 2021. július 23-i sajtóközleményére,

— tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének a kormányalakítási folyamatról szóló, 2021. július 26-i nyilatkozatára,

— tekintettel a 3RF tanácsadó csoportja második ülésének társelnökei által tett, 2021. július 28-i nyilatkozatra,

— tekintettel a libanoni helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2021. július 30-i (KKBP) 2021/1277 tanácsi határozatra ([4]),

— tekintettel Borrell alelnöknek/főképviselőnek a bejrúti kikötői robbanás egyéves évfordulója alkalmából tett, 2021. augusztus 3-i nyilatkozatára,

— tekintettel a Libanon lakosságának támogatása céljából videokonferencia formájában, 2021. augusztus 4-én tartott konferenciára, valamint Borrell alelnöknek/főképviselőnek a konferencia keretében tett nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ főtitkárának az ENSZ Biztonsági Tanácsa elnökéhez intézett, az Egyesült Nemzetek Ideiglenes Libanoni Hadereje (UNIFIL) megbízatásának meghosszabbításáról szóló, 2021. augusztus 4-i levelére,

— tekintettel az ENSZ főtitkárának és a Francia Köztársaság elnökének közös felhívására rendezett, a libanoni népet támogató harmadik nemzetközi konferencián az Európai Tanács elnöke által kiadott, 2021. augusztus 4-i nyilatkozatra,

— tekintettel az EKSZ szóvivőjének 2021. augusztus 7-i nyilatkozatára, amelyben elítélte a dél-libanoni rakétakilövéseket,

— tekintettel António Guterres ENSZ-főtitkárnak a romló libanoni társadalmi-gazdasági helyzetről szóló, 2021. augusztus 26-i nyilatkozatára,

— tekintettel az EU–Libanon Társulási Tanácsnak az EU–Libanon partnerségi prioritásokról való megállapodásról szóló, 2016. november 11-i 1/2016 sz. határozatára, valamint az Európai Unió által az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Libanoni Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodással létrehozott társulási tanácsban az EU–Libanon partnerségi prioritásoknak az új, aktualizált közös dokumentumok EU és Libanon általi elfogadásáig történő meghosszabbítására irányuló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2021)0406),

— tekintettel a „kék vonal" mentén 2019. augusztus–szeptember során, 2020. április 14-én, 2020. április 17-én, 2020. július 27-én, 2021 májusában, 2021. július 20-án és 2021. augusztus 4–6. között bekövetkezett incidensekre,

— tekintettel a „Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára" című, 2021. február 9-i közös közleményre (JOIN(2021)0002),

— tekintettel az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

([4]) HL L 277. I, 2021.8.2., 16. o.

A. mivel a jelenlegi libanoni helyzet rendkívüli aggodalomra ad okot a politikai, gazdasági, társadalmi, pénzügyi és egészségügyi válság, valamint az intézményi összeomlás miatt; mivel Libanon az Európai Unió közeli és fontos partnere; mivel e partnerség közös érdekeken, hosszú múltra visszatekintő történelmi és kulturális kapcsolatokon, rendszeres politikai és társadalmi párbeszéden, valamint széles körű, emberek közötti kapcsolatokon alapul;

B. mivel Libanon élénk civil társadalommal rendelkezik, amelyben számos aktivista, közösségi vezető, tudós, művész és ifjúsági csoport igyekszik aktivizálni a társadalmat és szólít fel sürgős reformokra;

C. mivel a libanoni helyzet korábban is kritikus volt, és 2019 végén pénzügyi válsághoz vezetett; mivel 2019. október 17-én – az úgynevezett „libanoni októberi forradalom" keretében – már sor került tömeges tiltakozásokra, amelyek során a tüntetők társadalmi és gazdasági jogokat, elszámoltathatóságot követeltek, valamint felszólítottak a korrupció megszüntetésére és valamennyi politikai képviselő lemondására; mivel 2019. október 29-én Szaád Haríri, korábbi libanoni miniszterelnök bejelentette a kormány lemondását;

D. mivel a bejrúti kikötőben 2020. augusztus 4-én nagy mennyiségű ammónium-nitrát robbant fel; a pusztító robbanáskor több mint 200 ember életét vesztette, több mint 6 500-an megsebesültek és több mint 74 000 otthon megrongálódott, ami közvetlenül érintett 300 000 embert; mivel ezt követően Hasszán Diáb korábbi miniszterelnök lemondott; mivel egy évvel a robbanás után – főként a korrupció miatt – még nem zárult le a robbanást előidéző okok vizsgálata és nem sikerült megnevezni és elszámoltatni a felelősöket; mivel a Human Rights Watch 2021. augusztus 3-án kiadott jelentése olyan bizonyítékokat tárt fel, amelyek szerint a robbanásért kormánytisztviselőket is terhelhetett felelősség; mivel 2021. augusztus 4-én újabb tömeges utcai tiltakozásra került sor Bejrútban, amelynek során a tüntetők a kikötői robbanás felelőseinek elszámoltatását követelték; mivel a kiszivárogtatott hivatalos dokumentumok szerint a libanoni vám-, katonai és biztonsági hatóságok, valamint az igazságszolgáltatás hat éven belül legalább tíz alkalommal figyelmeztette az egymást követő kormányokat a bejrúti kikötőben található veszélyes robbanóanyag-készlettel kapcsolatban, intézkedés azonban nem történt; mivel Libanon kulcsfontosságú politikai szereplői akadályozták a bejrúti kikötőben történt robbanás helyszíni kivizsgálását azáltal, hogy a hatóságok elbocsátották az első vizsgálóbírót azt követően, hogy politikai szereplőket idézett be kihallgatásra, és elutasították a második vizsgálóbíró arra irányuló kéréseit, hogy függesszék fel a gyanúsított parlamenti képviselők mentelmi jogát, és hallgassák ki a biztonsági erők magas rangú tagjait;

E. mivel a korrupció azon fő kihívások egyike, amelyek gátat szabnak Libanon fejlődésének és jólétének, és növeli a politikai rendszerrel szemben érzett elidegenedést és bizalmatlanságot; mivel a korrupció széles körben elterjedt és a társadalom minden rétegét áthatja, ami az ország globális és átlagos teljesítménymutatóiban is tetten érhető a kormányzás legtöbb területén; mivel a nemzeti korrupcióellenes hivatal még mindig nem működik, hiszen biztosainak kinevezése függőben van;

F. mivel Libanon három miniszterelnök, Musztafa Adib, Szaád Haríri és Nadzsíb Mikáti kinevezését követően végül 2021. szeptember 10-én kormányt alakított; mivel az új kormánynak sürgősen végre kell hajtania a szükséges érdemi változtatásokat bevezető szakpolitikai reformcsomagot annak érdekében, hogy Libanon felléphessen a korrupció ellen és megőrizhesse stabilitását, egységét, szuverenitását, politikai függetlenségét és területi integritását;

G. mivel Libanonban helyhatósági, parlamenti és elnökválasztást terveznek 2022 májusára és 2022 októberére; mivel létfontosságú, hogy a politikai vezetők mindegyike tiszteletben tartsa a 2022-es választási menetrendet, és a választások inkluzívak, átláthatóak és tisztességesek legyenek, amelyeken mindenki egyenlő mértékben hozzáférhet a kampányokhoz és valamennyi libanoni állampolgár szavazhat, azokat is beleértve, akik az országon kívül élnek, hiszen a 2017-ben elfogadott legutóbbi választási törvény ezt lehetővé tette számukra, és amint azt a libanoni alkotmány is előírja; mivel a választási felügyeleti bizottság nem rendelkezik a megbízatásának teljesítéséhez szükséges eszközökkel, ami aggályokat vet fel a kampány és a jövő évre tervezett választások átláthatóságával és tisztességességével kapcsolatban;

H. mivel közvetlenül a pusztító erejű robbanást követően az EU a Világbankkal és az ENSZ-szel közösen gyorsfelmérést végzett a károkról és szükségletekről annak érdekében, hogy felbecsülje annak a lakosságra, a tárgyi eszközökre, az infrastruktúrára és a szolgáltatásnyújtásra gyakorolt hatását; mivel a megállapítások között szerepeltek a következők: 3,8–4,6 milliárd USD összegű kár, nagyrészt a lakás- és kulturális ágazatban, 2,9–3,5 milliárd USD összegű veszteség, amely leginkább a lakásszektort érinti, a közlekedési és kulturális ágazat előtt, valamint 1,8–2,0 milliárd USD-t kitevő sürgős helyreállítási és újjáépítési szükségletek, nagyrészt a közlekedési ágazatban, melyet a kulturális és lakáságazat

követ; mivel a fő eredmény a libanoni kormánnyal közösen irányított reform-, helyreállítási és újjáépítési keret (3RF) létrehozása volt; mivel a kormányalakítás kapcsán kialakult, hónapokig elhúzódó patthelyzet miatt a 3RF-en alapuló reformok terén nem történt előrelépés; mivel 2021 májusában Libanon fő villamosenergia-termelője, az Electricité du Liban bejelentette, hogy már nem rendelkezik elegendő pénzzel ahhoz, hogy üzemanyagot vásároljon; mivel Libanon több országától is segítséget kért azonnali energiaszükségletének kielégítése érdekében;

I. mivel a banktitokra vonatkozó törvény felfüggesztése ellenére nem történt előrelépés a Központi Bank igazságügyi ellenőrzése terén; mivel a Központi Bank elnökét, Riad Szalamehet és a fivérét állítólagosan érintő ügyletekkel kapcsolatos svájci vizsgálatról szóló jelentések nyomán a libanoni államügyész vizsgálatot indított, és a francia ügyészek előzetes vizsgálatot indítottak a Szalamehre vonatkozó, pénzmosással kapcsolatos állítások ügyében; mivel a Központi Bank elnöke minden állítást tagad;

J. mivel az EU az ország stabilitása és egysége iránti elkötelezettségét gazdasági segítségnyújtás révén fejezte ki; mivel az EU jelentős segítséget nyújtott a robbanást követő azonnali kárenyhítéshez és a közvetlen szükségletek kielégítéséhez; mivel az EU 33 millió EUR-t mozgósított vészhelyzeti szükségletekre és több mint 250 fős mentőcsapatot toborzott az uniós tagállamokból; mivel csak 2021-ben az EU 55,5 millió EUR humanitárius segélyt nyújtott Libanonnak; mivel 2021 nyarán további 5,5 millió EUR-t szabadítottak fel a Covid19-válság kezelésére hozott libanoni válaszintézkedések megerősítésére; mivel az EU és tagállamai 2011 óta 24 milliárd EUR-t mozgósítottak Libanon számára;

K. mivel a Covid19-világjárvány súlyosbította a már folyamatban lévő és kiterjedt válságot Libanonban, ahol a korrupció a társadalom valamennyi szegmensében széles körben elterjedt; mivel a járvány mind a veszélyeztetett, mind a nem veszélyeztetett csoportokat súlyosan érintette; mivel Libanonban a világjárvány kezdete óta több mint 610 000 koronavírusos megbetegedést és 8150 halesetet regisztráltak; mivel a robbanás okozta, lakóépületekben keletkezett károk legsúlyosabban a Gemmayze Ashrafiedh, a Mar Mikhael és a Rmeil Medawara negyedeket érintették, és az, hogy az otthonaikat elvesztett lakosok számára jelenleg nincsenek alternatív lehetőségek, hatással lehet Libanon történelmi társadalmi szerkezetére, szövetére és kohéziójára is;

L. mivel a Tanács 2021. július 30-i határozata keretet hozott létre a libanoni demokrácia vagy jogállamiság aláásásáért felelős személyekkel és szervezetekkel szembeni célzott szankciók számára; mivel e szankciók közé tartozik az uniós beutazási tilalom és a vagyoni eszközök befagyasztása a kormányalakítás tartós akadályozása, a választások megtartásának nagymértékű aláásása, a libanoni hatóságok által jóváhagyott és az EU által támogatott, az elszámoltathatóság és a jó kormányzás – többek között a banki és pénzügyi ágazatban történő – javítására irányuló tervek végrehajtásának akadályozása vagy aláásása, a közpénzekkel kapcsolatos súlyos pénzügyi visszaélések, az ENSZ Korrupció elleni egyezményének hatálya alá tartozó cselekmények, valamint a tőke jogosulatlan exportja miatt;

M. mivel az ENSZ Nyugat-ázsiai Gazdasági és Szociális Bizottsága megállapította, hogy a népesség arányában kifejezett szegénységi ráta már 2019 és 2020 között 28 %-ról 55 %-ra ugrott; mivel Libanonban a többdimenziós szegénységi ráta közel megkétszereződött (2019: 42 %, 2021: 82 %), és a lakosság 34 %-a jelenleg többdimenziós mélyszegénységben él; mivel a teljes munkaerőn belül a munkanélküliségi ráta immár meghaladja a 40 %-ot, és a háztartások egyre nagyobb hányada szembesül nehézségekkel az alapvető szolgáltatásokhoz, például az élelmiszer-, víz- és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés terén; mivel a Világbank a 2021. júniusi Libanoni Gazdasági Monitorjában beszámolt arról, hogy Libanont súlyos és elhúzódó gazdasági depresszió sújtja, amely valószínűleg a XIX. század közepe óta világszerte kialakult legsúlyosabb válsághelyzetek körébe sorolható;

N. mivel a szomszédos Szíriában zajló háború sokakat arra kényszerített, hogy Libanonba meneküljenek, amely a becslések szerint 1,5 millió szíriai menekültet fogadott be a már ott tartózkodó, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalánál (UNHCR) nyilvántartásba vett 15 800 etióp, iraki, szudáni és egyéb származású menekült, valamint mintegy 207 700 palesztin menekültön felül; mivel az Élelmezési Világprogram szerint 2021-ben a libanoni állampolgárok 22 %-a, a Szíriából érkezett menekültek 50 %-a, az egyéb állampolgárságú menekülteknek pedig a 33 %-a szenved az élelmiszer-ellátás bizonytalansága miatt; mivel Libanon az egyike annak a két közel-keleti országnak, amelyben nagyszámú migráns háztartási alkalmazott dolgozik a kafala rendszer keretein belül; mivel az EU 2011 óta 2,4 milliárd EUR-val járult hozzá a szíriai és palesztin menekültek megsegítéséhez különböző eszközök, például a szíriai válság kezelésére szolgáló uniós regionális alap és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz révén;

O. mivel 2020 áprilisában a libanoni kormány jóváhagyta gazdasági tervét, és a szükséges reformok alapján IMF-program végrehajtását kérte; mivel az IMF-fel folytatott tárgyalások még folyamatban vannak; mivel az IMF szerint Libanonnak sürgősen átfogó reformokat kell kezdeményeznie az államháztartás rendbehozatala, az államadósság szerkezetátalakítása, a bankrendszer helyreállítása, a szociális biztonsági háló kiterjesztése, az állami tulajdonú vállalatok reformja és a kormányzás javítása érdekében; mivel az IMF 860 millió USD értékű különleges lehívási jogot különített el Libanon kimerült tartalékainak megerősítésére, valamint az ország több sürgős szükségletének kielégítésére; mivel a libanoni parlament pénzügyi bizottsága elutasította a kormány hitelezői feltőkésítésre vonatkozó tervét, amely lehetővé tette volna a lakossági megtakarítások 98 %-ának megőrzését azáltal, hogy garantálja az 500 000 USD-nál kevesebb megtakarítást tartalmazó bankszámlák eszközértékét; mivel a parlamenti képviselőknek a helyreállítási tervvel kapcsolatos kritikáira reagálva a Nemzetközi Valutaalap (IMF) három nyilatkozatot tett közzé, amelyekben támogatta a kormány által javasolt tervet; mivel a helyreállítási tervet elutasító parlamenti képviselőknek érdekükben áll védelmezni a libanoni bankok érdekeit, hiszen vagy e bankok részvényesei, vagy ilyen részvényesekkel állnak kapcsolatban;

P. mivel a libanoni büntető törvénykönyv 534. cikkét továbbra is az LMBTI személyek büntetőeljárás alá vonása és letartóztatása érdekében alkalmazzák; mivel az ország egyes területein az azonos neműek közötti kapcsolatokkal gyanúsított férfiakat rutinszerűen letartóztatják és megalázó bánásmódban részesítik a rendőrőrsökön;

Q. mivel 2021. június 30-án a libanoni parlament jóváhagyott egy 556 millió USD összegű rendkívüli hiteltörvényt egy olyan fejadagkártya-rendszer finanszírozására, amely készpénztámogatást nyújtana a legkiszolgáltatottabb családok megsegítésére, felváltva a jelenlegi támogatási rendszert; mivel a fejadagkártya-rendszer végrehajtása során a megkülönböztetésmentesség elvét kell követni;

R. mivel az euromediterrán megállapodás a demokratikus elvek és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásán alapul, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában meghatározottak szerint, amely a megállapodás alapvető elemét képezi;

S. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Libanonról szóló legutóbbi, 2021. augusztus 30-án egyhangúlag elfogadott 2591. (2021) sz. határozata egy évvel meghosszabbítja az UNIFIL megbízatását, és emlékeztet arra, hogy az 1701. (2006) sz. ENSZ BT-határozatban meghatározott elvekkel és elemekkel összhangban kihirdetett tartós tűzszünetre van szükség;

T. mivel Libanon semlegessége a jövőbeli stabilitásának kulcsa; mivel az egész Közel-Kelet stabilitása, biztonsága és békés fejlődése szempontjából döntő fontosságú, hogy Libanon stabil, teljes egészében szuverén, egységes és demokratikus állam legyen; mivel a nemrégiben megalakult kormánynak és miniszterei nek el kell érniük a politikai függetlenséget, és ellen kell állniuk a szomszédos vagy távolabbi országokból érkező mindennemű külső beavatkozásnak; mivel a külső beavatkozás káros Libanon fejlődésére és stabilitására nézve; mivel a Hezbollah továbbra is ellenőrzése alatt tartja a libanoni kormány egyes kulcsfontosságú minisztériumait; mivel a Hezbollahot több uniós tagállam is terrorszervezetnek minősítette; mivel a Hezbollah többször is bizonyította, hogy Iránnal erős ideológiai szövetségben áll, ami destabilizálja a libanoni kormányt és veszélyezteti annak feltétlenül szükséges kohézióját;

1. úgy véli, hogy Libanon jelenlegi helyzete ember okozta katasztrófa, amelyet néhány férfi okozott a hatalmon lévő politikai osztályból; tudomásul veszi, hogy 13 hónapnyi politikai patthelyzet után a közelmúltban kormány alakult; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az új kabinetnek csupán egyetlen tagja nő; élénken sürgeti a libanoni vezetőket, hogy tartsák be ígéreteiket, és legyenek olyan működőképes, küldetésvezérelt, hiteles és elszámoltatható kormány, amely felül tud emelkedni a parlamenti megosztottságon és mentes a külföldi befolyástól; úgy véli, hogy az elszámoltathatóság érvényre juttatásának, a szabad és tisztességes választások fenntartásának és az alapvető közszolgáltatások biztosításának túl kell mutatnia a libanoni politikai osztályon belüli bármilyen személyes megfontoláson; emlékeztet arra, hogy tekintettel a politikai patthelyzetre és az állami intézmények növekvő működési zavaraira, a 2022. májusi választásokat semmilyen körülmények között nem szabad elhalasztani, és azokat a szabad, tisztességes és átlátható választásokra vonatkozó nemzetközi demokratikus normák tiszteletben tartása mellett kell lebonyolítani;

2. felhívja a libanoni hatóságokat, hogy kérjék fel az alelnököt/főképviselőt, hogy hónapokkal a választást megelőzően küldjön választási megfigyelő missziót vagy – amennyiben szükségesnek ítéli – választási szakértői missziót; felszólítja az új libanoni kormányt, hogy maradéktalanul hajtsa végre a 2018. évi uniós választási megfigyelő misszió ajánlásait; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak minden technikai és pénzügyi segítséget annak érdekében, hogy a választásokat a lehető legjobb feltételek mellett lehessen megtartani, és próbálják meg garantálni az egész folyamat tisztességességét és átláthatóságát; sürgeti az új libanoni kormányt, hogy biztosítsa a Választási Felügyelőbizottság számára a megbízatásának teljes körű ellátásához szükséges valamennyi pénzeszközt, személyzetet és felszerelést; felszólít egy, az

2021. szeptember 16., csütörtök

ENSZ égisze alatt működő nemzetközi humanitárius munkacsoport létrehozására, amely támogatja a humanitárius segítségnyújtás végrehajtását és felügyeli a pénzeszközök felhasználását; emlékeztet arra, hogy az ENSZ olyan keretet dolgozott ki, amely támogatja a nőket jelöltként és szavazóként, és ezáltal előmozdítja a nők nagyobb részvételét a politikai folyamatban, és kéri, hogy ezt a keretet teljes mértékben építsék be a választási reformtervekbe;

3. felhívja az EU-t, hogy ajánlja fel Libanonnak egy átfogó uniós igazgatási tanácsadó misszió kiküldését annak érdekében, hogy sürgősen állítsák meg a közigazgatás és az alapvető szolgáltatások gyorsuló szétesését; sürgeti az új kormányt, hogy mielőbb hajtsa végre azokat a kulcsfontosságú kormányzási és gazdasági reformokat, amelyek biztosítják a politikai és gazdasági fellendülést, beleértve a kulcsfontosságú gazdasági ágazatok, például a villamosenergia-ágazat hiteles szabályozását;

4. emlékeztet arra, hogy a bejrúti kikötőben történt robbanás átlátható, független, semleges és hatékony kivizsgálása prioritást élvez, és azt biztosítani kell; sürgeti a libanoni hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a bírósági eljárásokat és az igazságszolgáltatás függetlenségét, és támogassanak minden olyan erőfeszítést, amely lehetővé tenné a bejrúti kikötőben történt robbanáshoz vezető döntésekért felelős személyek megfelelő kivizsgálását és elszámoltatását; kéri a nemzetközi közösséget, hogy küldjön független tényfeltáró missziót Libanonba a bejrúti robbanás ENSZ keretében történő kivizsgálása céljából; kitart amellett, hogy a közvetlenül vagy közvetve felelős személyeket felelősségre kell vonni az áldozatokért és a libanoni népnek okozott károkért;

5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a viszontagságos körülményekre tekintettel juttassanak a helyszínre további humanitárius segélyeket, különösen élelmiszersegélyt, kórházi eszközöket és gyógyszereket, és biztosítsanak alternatív energiaforrásokat – többek között napelemeket – valamennyi iskola és kórház számára, amelyeket nem közintézményeken, hanem például jól ismert nem kormányzati szervezeteken, civil társadalmi szervezeteken és vallási alapú szervezeteken keresztül juttatnak el, amelyek hitelesebben törekednek a reformok végrehajtására; kitart amellett, hogy a helyi civil társadalmi szervezeteket be kell vonni a Libanonba irányuló segélyprogramok kidolgozásába, tervezésébe, koordinálásába, végrehajtásába és értékelésébe; felhívja a Bizottságot, hogy találjon olyan mechanizmusokat, amelyek stratégiailag és rugalmasan alkalmazzák azokat a kritériumokat, amelyek lehetővé teszik a célszervezetek számára, hogy az azonnali szükségletek kielégítése érdekében gyorsan hozzáférjenek a pénzeszközökhöz, ugyanakkor mindig tiszteletben tartják a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzust és a nemzetközi humanitárius jogot; hangsúlyozza, hogy az uniós segélyek szigorú nyomon követésére van szükség annak biztosítása érdekében, hogy azokat közvetlenül a rászorulókhoz juttassák el; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a múltban rendkívül gyakori volt kiutalt pénzeszközökkel való rossz gazdálkodás és a pénzügyi felügyelet hiánya;

6. felhívja a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy konstruktívan működjön együtt az új libanoni kormánnyal a jelentős uniós makroszintű pénzügyi támogatás felszabadításához szükséges strukturális és ágazati reformok végrehajtásában, valamint kereskedelmi kapcsolataink megerősítésében, feltéve, hogy kézzelfogható előrelépés történik a helyreállítási, újjáépítési és reformkeretben foglalt szükséges reformok terén;

7. felhívja a libanoni hatóságokat, hogy a lehető leghamarabb kezdjék újra a tárgyalásokat az IMF-fel annak érdekében, hogy a reformok kézzelfoghatóak legyenek a nehézségekkel küzdő libanoniak számára; sürgeti a libanoni hatóságokat, hogy hajtsák végre a reformok révén történő fejlesztésről a magánszektorral tartott gazdasági konferencia (CEDRE) keretében 2018 áprilisában tett korábbi kötelezettségvállalásokat – a Libanont támogató nemzetközi csoport támogatásával és a libanoni politikai vezetők közt létrejött megállapodásnak megfelelően –, amelyek érdemi és mélyreható gazdasági és irányítási reformokat vonnak maguk után, ideértve a gazdasági stabilitás és a pénzügyi ágazat hitelességének helyreállítását, az igazságszolgáltatás függetlenségének garantálását, az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartását, valamint a korrupció elleni küzdelmet; felhívja a libanoni hatóságokat, hogy nyújtsanak támogatást a legkiszolgáltatottabb libanoni közösségek számára, többek között szociális védőhálók révén; felhívja a libanoni hatóságokat, hogy hagyják jóvá a 2021. évi költségvetést, és készítsék el a 2022. évi költségvetést, beleértve egy erős szociális védelmi programot, a szükséghelyzeti szociális védőháló program és a szegénység felszámolását célzó nemzeti program végrehajtását; sürgeti a libanoni hatóságokat, hogy biztosítsanak elegendő költségvetést a 2022. évi választásokra;

8. hangsúlyozza, hogy a 2011-es szíriai népfelkeléssel szemben az Aszad-rezsim által alkalmazott teljes elnyomást követően Libanon fogadott be a legnagyobb arányban szíriai menekülteket a világ összes országa közül; rámutat, hogy a szíriai rezsimet különös felelősség terheli e drámai humanitárius helyzet folytatódása miatt; emlékeztet arra, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára a tartós megoldások elérése érdekében döntő fontosságú a megfelelően hosszú távú finanszírozás és programozás, amely a humanitárius programok ciklusán túl is támogatja a belső és egyéb menekülteket; emlékeztet a Libanonban tartózkodó szíriai és palesztin menekültek kiszolgáltatottságára, és hangsúlyozza, hogy megfelelő, kiszámítható és többrétegű finanszírozást kell biztosítani az ENSZ Palesztin Menekültekkel Foglalkozó Közel-Keleti Segélyezési és Munkaügyi Hivatala (UNRWA) és a menekültekkel foglalkozó egyéb szereplők számára, hogy teljes körűen tudják biztosítani az alapvető szolgáltatásokat az országban élő menekült közösségek számára;

hangsúlyozza, hogy fokozni kell az együttműködést és a párbeszédet a nem kormányzati szervezetekkel és az országban tartózkodó menekülteket segítő egyéb szolgálatokkal;

9. sürgeti az új libanoni kormányt és elnököt, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a korrupt gyakorlatok – köztük az állami tőke átjátszása és az adókijátszás – felszámolása érdekében, biztosítsák a Nemzeti Korrupcióellenes Intézet jövőbeli munkatársainak függetlenségét, és kérjenek technikai támogatást a nemzetközi közösségtől az ENSZ mechanizmusain és az ENSZ Korrupció elleni egyezményén keresztül annak érdekében, hogy garantálják az átláthatóságot és a libanoni nép felé való teljes körű elszámoltathatóságot; emlékeztet arra, hogy az EU, a Világbank és az ENSZ független és átlátható igazságszolgáltatás létrehozását, korszerű közbeszerzési törvény elfogadását és korrupcióellenes stratégia elfogadását követelte, és elítéli, hogy az elmúlt években az egymást követő libanoni kormányok nem tettek ezirányú lépéseket;

10. hangsúlyozza a Hezbollah és más csoportok különleges felelősségét Libanon 2019-es lakossági megmozdulásának elnyomásában és a libanoni politikai és gazdasági válság kialakulásában; felhívja az összes külső hatalmat, hogy tartózkodjanak a libanoni belügyekbe való beavatkozástól, és felszólít a libanoni szuverenitás és politikai függetlenség tiszteletben tartására; sürgeti a kormány valamennyi politikai frakcióját, hogy vessenek véget a szektarianizmusnak és a létfontosságú reformokat valamennyi Libanonban élő személy érdekében, vallási vagy etnikai megkülönböztetés nélkül hajtsák végre;

11. mélységes aggodalmának ad hangot amiatt, hogy továbbra sem történt előrelépés az állandó tűzszünet és az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1701. (2006) sz. határozatának egyéb kulcsfontosságú rendelkezéseinek végrehajtása terén, tekintettel a Libanon déli határa mentén tapasztalható legutóbbi és folytatódó feszültségekre; megerősíti, hogy határozottan támogatja Libanon területi integritását, szuverenitását és politikai függetlenségét, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2591. (2021) sz. közelmúltbeli határozatával; emlékeztet az EU azon álláspontjára, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó 1559. (2005) és 1701. (2006) sz. határozatát teljes mértékben tiszteletben kell tartani;

12. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy biztosítsa a szükséges pénzügyi támogatást ahhoz, hogy a libanoni fegyveres erők és a belső biztonsági erők betölthessék alapvető szerepüket az állami intézmények további összeomlásának megelőzésében, a humanitárius segélyek biztosításában és a biztonság és stabilitás fenntartásában, tiszteletben tartva ugyanakkor a tiltakozáshoz és a véleménynyilvánításhoz való jogot; ismételten hangsúlyozza, hogy a köztisztviselők elszámoltathatósága alapvető fontosságú, és elítéli a tiltakozók elleni erőszakot;

13. felhívja az EKSZ-t, hogy a tagállamokkal együttműködve tegyen javaslatot az elszámoltatható libanoni hatóságok jegyzékére; kéri a Tanács által 2021. július 30-án elfogadott keret szerinti célzott szankciók alkalmazását minden olyan személlyel és szervezettel szemben, aki vagy amely megfelel az említett keret kritériumainak; hangsúlyozza, hogy a demokratikus politikai folyamat akadályozása vagy aláásása esetén alkalmazható célzott szankciók bevezetése továbbra is fontolóra vehető lehetőség, mellyel akkor lehetne élni, ha a felelős libanoni szereplők továbbra is gátolják a reformokat és a korrupció elleni küzdelmet; kivétel nélkül valamennyi uniós tagállamot arra szólít fel, hogy teljes mértékben tartsák be és erősítsék meg az EU új célzott szankcióit a libanoni korrupt vezetőkkel, a demokrácia és a jogállamiság aláásásáért felelős személyekkel és azok szövetségeseivel szemben; sürgeti az EKSZ-t és a Tanácsot, hogy sürgősen biztosítsanak elegendő forrást az új mechanizmus hatékony kidolgozására; felhívja az uniós tagállamokat és partnereiket, köztük az Egyesült Királyságot és Svájcot, hogy működjenek együtt a közpénzek egyes libanoni tisztviselők általi állítólagos hűtlen kezelése elleni küzdelemben; javasolja, hogy a tagállamok nemzeti joghatóságukon belül kezdeményezzenek jogi eljárást a területükön tárolt, jogellenesen szerzett tőke tulajdonosai ellen, és mozdítsák elő az illegális pénzeszközök libanoni lakosságnak történő visszaszolgáltatására irányuló erőfeszítéseket;

14. emlékeztet, hogy az EU és a Libanoni Köztársaság közötti társulási megállapodás rendelkezik a Parlament és az új libanoni parlament közötti politikai párbeszédről a két intézmény között kialakítandó politikai együttműködés alapján, amely a libanoni hatóságok kérésére kiegészítő keretként szolgálhat a nemrégiben megalakult kormány támogatásához és az intézmények működésképtelenségének megszüntetéséhez;

15. emlékeztet arra, hogy határozottan támogatja az összes libanoni emberi jogi aktivistát és munkájukat; ösztönzi a civil társadalmat, valamint a szociális és gazdasági partnereket, hogy töltsék be szerepüket a nemzeti párbeszédben azáltal, hogy kifejezésre juttatják ambícióikat, és javaslatokat tesznek a békére, az ország fejlődésére és jövőjére vonatkozóan, továbbá elismerését fejezi ki a helyi közösségek és civil társadalmi szervezetek kezdeményezései kapcsán; rendkívül aggasztónak tartja a libanoni népesség növekvő kivándorlását és az ebből következő agyelszívást, amely korlátozza a libanoni újjáépítéshez és helyreállításhoz, valamint az ország demokratikus életéhez elengedhetetlen emberi erőforrásokat;

2021. szeptember 16., csütörtök

16. felszólítja Libanont, hogy a kafala rendszer kizsákmányoló jellegének megszüntetése érdekében biztosítsa a kényszermunkával szemben szükséges védelmet a nemzeti munkajogban és a nemzetközi emberi jogi normákban, többek között a munkahelyi alapelvekben és jogokban, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) háztartási alkalmazottakra vonatkozó (2011. évi 189. sz.) egyezményében foglaltak szerint;

17. megismétli, hogy támogatja az EU az iránti eltökéltségét, hogy segítse Libanont gazdasági szerkezetátalakításában és infrastruktúrájának újjáépítésében; felhívja a Bizottságot, hogy reformálja meg a hosszú távú alapokat és az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) alá tartozó EU–Libanon partnerségi prioritások keretében fogalmazza át a Libanonra vonatkozó stratégiáját és helyreállítási tervét, és fontolja meg további potenciális civil társadalmi partnerek finanszírozását, különösen annak érdekében, hogy sürgősen megoldást találjanak az energiahiányra a megújuló energiaforrások, például napelemek révén;

18. felszólít a libanoni büntető törvénykönyv 534. cikkének hatályon kívül helyezésére, valamint a jogi és intézményi erőszak és az LMBTI személyek elleni erőszak és üldözés minden formájának megszüntetésére; felszólít a hátrányosan megkülönböztető többi jogszabály, például a palesztin menekülteket a többi külföldi lakoséval azonos jogoktól megfosztó jogszabályok eltörlésére;

19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a libanoni oltási kampányhoz nyújtott támogatásukat, amely nemzetközi támogatást igényel, és enyhítsék a libanoni egészségügyi válságot; támogatást kér a kórházi dolgozók fizetéséhez és a paramedikális cikkek beszerzéséhez is;

20. újólag megerősíti Libanonnal és a libanoni néppel való szilárd partnerségét, amely a demokrácia, a pluralizmus, a jogállamiság és az emberi jogok iránti tisztelet közösen vallott értékein alapul; ismételten támogatásának ad hangot az EU azon elhatározását illetően, hogy segítséget nyújt Libanonnak a gazdasági szerkezetátalakításban; tisztelettel adózik a bejrúti kikötőben történt robbanás áldozatai előtt; megerősíti a libanoni civil társadalom, különösen az újságírók és a visszaélést bejelentő személyek iránti szolidaritását és támogatását; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy folytassák Libanon újjáépítésének és gazdasági fellendítésének támogatására irányuló erőfeszítéseiket, és alakítsanak ki szorosabb együttműködést az ország civil társadalmi szervezeteivel, és biztosítsanak számukra jobb finanszírozást;

21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az Arab Liga főtitkárának, az Unió a Mediterrán Térségért Parlamenti Közgyűlés elnökének, valamint Libanon kormányának és parlamentjének.